

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

หลักการและเหตุผล

การทุจริตการรับสินบน หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงาน และภาพลักษณ์ขององค์กร การรับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งผลกระทบต่อนโยบายสาธารณะส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไป อยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม ซึ่งยังมีผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้เรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก รวมอยู่ในผู้กระทำความผิดด้วยความจงใจจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริต หรือถูกลงโทษทางอาญา การรับสินบนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบัน ดังนั้นการรับสินบนใจเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยหรือไม่สามารถแยกแยะได้ว่าการรับทรัพย์สินนั้นเป็นเรื่องสินน้ำใจหรือสินบนแล้วจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติผิดกฎหมายและมีโทษต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับทรัพย์สินนั้นด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถแยกแยะหรือจำแนกในเรื่องหลักเกณฑ์ของการรับทรัพย์สินได้แล้ว ก็จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดประมวลจริยธรรม รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาก่อนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบายของรัฐบาล มุ่งส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และมีเจตนารมณ์ในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีคุณธรรม โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมในการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงได้จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน ไม่เรียกร้องผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดทำมาตรการการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
๒. เพื่อใช้เป็นกลไกในการดำเนินการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
๓. เพื่อป้องกันการทุจริตในองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานแก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อให้มีมาตรการในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
๒. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานแก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป
๓. เพื่อป้องกันการทุจริตในองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดมาตรการในการลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เกณฑ์โอกาสและผลกระทบ ดังนี้

๑) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต

ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๐ - ๑ เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
๔	สูง	๑ - ๖ เดือน/ครั้ง
๓	ปานกลาง	๐ - ๑ ปี/ครั้ง
๒	น้อย	๒ - ๓ ปี/ครั้ง
๑	น้อยมาก	๐ - ๔ ปี/ครั้ง

๒) เกณฑ์ผลกระทบ

ระดับผลกระทบที่จะเกิด		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	อย่างยิ่ง/มากที่สุด (มากกว่า ๘๐%)
๔	สูง	ค่อนข้างรุนแรง/มาก (๖๑ - ๘๐%)
๓	ปานกลาง	พอสมควร/ปานกลาง (๔๑ - ๖๐%)
๒	น้อย	มีอยู่บ้าง/น้อย (๒๐ - ๔๐%)
๑	น้อยมาก	เพียงเล็กน้อย/น้อยที่สุด (น้อยกว่า ๒๐%)

ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

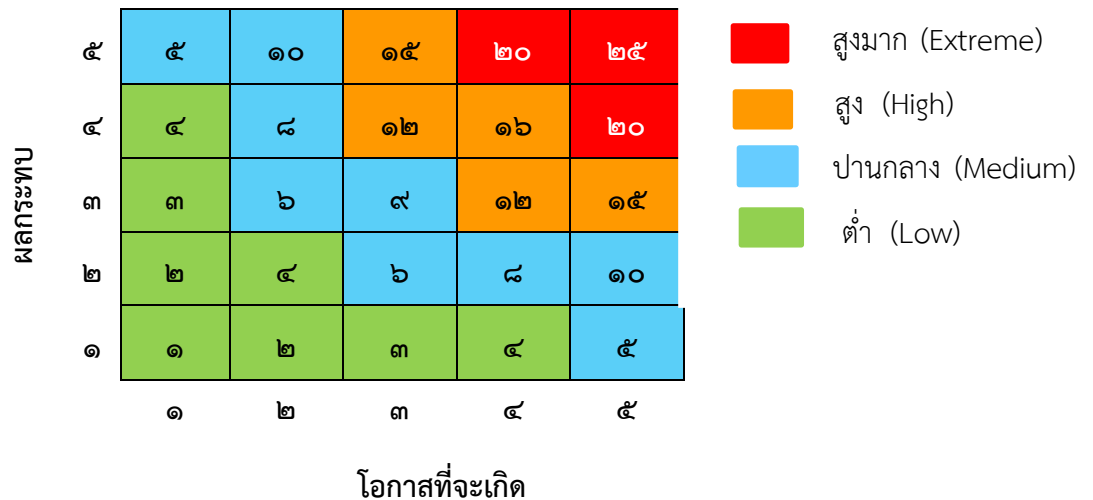
๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๔ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๕ - ๑๐ คะแนน เป็นระดับคะแนนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ยังมีต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง

๓. ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๗ คะแนน จะต้องต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๘ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงการทุจริต			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
๑.	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การรับทรัพย์สิน ของขวัญสินบน หรือประโยชน์อื่นใดจากประชาชนที่มาจากการติดต่อขออนุญาตในงานต่าง ๆ เช่น การขออนุญาตเชื่อมทางของกองช่าง เป็นต้น	มีการเรียก รับประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบนจากบุคคลอื่น เพื่อให้การบริการหรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาตรวดเร็วขึ้น	๒	๑	๒ ต่ำ	๑. ปฏิบัติตามนโยบายงดรับของขวัญของกำนัล (No Gift Policy) ๒. ไม่เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ/ไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ๓. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ๔. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วย หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมคำขอ
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีการเรียกรับสินบนเพื่อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับผลประโยชน์จากการให้บริการ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงาน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒. การรับของขวัญ ของกำนัลสินบน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้รับประโยชน์จากการให้บริการ	๒	๑	๒ ต่ำ	๑. มาตรการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๒. กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงการทุจริต			วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับของ ความเสี่ยง	
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (ต่อ)		เช่น การชำระภาษี การขอรับบริการต่าง ๆ เป็นต้น				๓. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. ประกาศนโยบาย งดรับของขวัญของกำนัล (No Gift Policy) และจัดโครงการเสริมสร้างจริยธรรมฯ รวมถึงเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ได้ทราบและเข้าใจ ๕. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนกรณีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดในการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของงาน (TOR) เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๑. เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับผลประโยชน์ในการกำหนดขอบเขตรายละเอียดของงาน (TOR) เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ๒. การรับของขวัญ ของกำนัลสินบน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	๒	๑	๒ ต่ำ	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. มีการตรวจสอบและรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทุกขั้นตอน และมีการกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม

ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงการทุจริต			วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
				โอกาส	ผลกระทบ	ระดับของ ความเสี่ยง	
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง (ต่อ)						๓. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนกรณี มีการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส
๔.	การบริหารงานบุคคล	การเรียกรับเงิน สินบน หรือ ผลประโยชน์อื่นใดในการ บริหารงานบุคคล เช่น การเลื่อนระดับ การแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ การบรรจุ และการโอนย้าย เป็นต้น	๑. การเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดจากการ แต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง ๒. การรับสินบนจากผู้สมัครเข้า ทำงาน ในการสรรหาบุคคลเข้า มาปฏิบัติงาน ๓. การรับสินบนจากผู้ที่ประสงค์ จะโอนย้ายมาดำรงตำแหน่งที่ หน่วยงาน	๒	๒	๔ ต่ำ	๑. ดำเนินการกระบวนการสรรหา บุคลากรตามระเบียบและ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้มี ความถูกต้องโปร่งใสทุกขั้นตอน ๒. โครงการฝึกอบรมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมบุคลากรเพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๓. กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนทาง จริยธรรม (Do's Don'ts) ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง